

Training PANSS-interview

Het Positive and Negative Syndrome Scale (PANSS)-interview wordt in de schizofrenie-diagnostiek gebruikt om de ernst van het psychotische toestandbeeld te objectiveren. Het betreft een gestandaardiseerd en semi-gestructureerd interview. In dit instrument wordt een onderscheid gemaakt tussen de positieve en negatieve symptomen en een sectie algemene psychopathologie. Met behulp van de PANSS kan de hulpverlener vaststellen of en in welke mate de patiënt last heeft van positieve en negatieve symptomen. De PANSS is ook geschikt voor het meten van veranderingen in de symptomen, b.v. ten gevolge van gewijzigde medicatie. In de klinische praktijk is de PANSS binnen behandelteams een zinvol hulpmiddel om overeenstemming te bereiken over de aard en de ernst van de symptomen en de achtergrond van geobserveerd gedrag.

De PANSS vervangt vage termen om de psychose te omschrijven. Het helpt de discussie binnen teams of de patiënt wel of niet psychotisch is. De mate van ernst kan nu uitgedrukt worden in een cijfer. Het meten van de ernst van de psychose is zo te vergelijken met het meten van de koorts.

Beschrijving

De PANSS werd ontwikkeld en gestandaardiseerd voor typologische en dimensionale beoordeling van schizofrene verschijnselen.

Het bestaat uit 30 items, die elk op een zevendelige schaal worden geëvalueerd (gescoord). De scoreschaal loopt van 1 (afwezig) tot 7 (extreem). Zeven items zijn ondergebracht bij de Positieve schaal. (Positieve symptomen zijn die symptomen die aan een normale toestand zijn toegevoegd b.v. hallucinatie, wanen, achterdocht). Zeven andere items vormen de Negatieve Schaal, die kenmerken meet die aanwezig zijn in een normale mentale toestand (b.v. afgestompt gevoel, emotionele teruggetrokkenheid, contactgestoordheid). De derde schaal is de Algemene Psychopathologie-schaal (16 items) en reflecteert de globale ernst van de schizofrene aandoening. De PANSS-beoordelingscijfers zijn gebaseerd op het geheel van informatie uit een bepaalde periode. Die informatie wordt zowel gehaald uit een klinische interview als de mededelingen van verpleegkundigen en/of van familieleden die de afgelopen week de patiënt hebben meegemaakt. Het leeuwendeel van de PANSS-score is echter gebaseerd op een semi-gestructureerd interview van ong. 40 minuten. Het interview bestaat uit een vier fasen. De gegevens uit het interview worden op de PANSS-schaal afgezet. Alle 30 items worden gevolgd door een specifieke definitie. Elke quotering (7 in totaal) worden in een gedetailleerde referentiekader geplaatst. Die 7 punten stellen toenemende niveaus van psychopathologie voor.

Doel

Na het volgen van de training bent u in staat om zelfstandig het PANSS-interview en de beoordeling te kunnen uitvoeren. Na succesvolle afronding ontvangt u een certificaat van deelname.

Doelgroep

Psychiaters (i.o.), arts-assistenten, basisartsen, psychologen, verpleegkundigen (B-verpleegkundigen, HBO V-en, SPV-en).

Het werkzaam zijn in de GGz en bekendheid en ervaring met psychopathologie en DSM-IV zijn vereist. Voor een zinvolle deelname moeten de deelnemers in de gelegenheid zijn om tijdens en na de cursus de PANSS te kunnen uitvoeren met patiënten.

Aantal deelnemers

Minimaal 8, maximaal 12 deelnemers.

Werkwijzen

Inleidingen, oefeningen, videobanden, huiswerkopdrachten, casuïstiekbespreking, literatuurstudie.

Docenten

P.J. Mulder, verpleegkundig consulent Schizofrenie, Universitair Centrum Psychiatrie, UMC Groningen.

M.A. Veenstra, verpleegkundig specialist, Universitair Centrum Psychiatrie, UMC Groningen.

Certificaat

Een certificaat van deelname wordt verstrekt bij volledige deelname.

Tijden/duur

Bijeenkomsten van 7 uur met een tussenliggende periode van maximaal 2 weken.

Organisatie

De training wordt georganiseerd door de RGOc Academie. De training wordt alleen op maat uitgevoerd voor medewerkers van een afdeling/team binnen een aan het RGOc verbonden ggz-instelling. Een cursusvariant afgestemd op onderzoekers behoort ook tot de mogelijkheden.